

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2016/1040**z dnia 24 czerwca 2016 r.****przyznająca Republice Włoskiej odstępstwo w odniesieniu do regionów Lombardia i Piemont na mocy dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego***(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 3820)***(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego ⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jeśli ilość nawozu naturalnego, które państwo członkowskie zamierza stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różni się od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze i lit. a) tego akapitu w załączniku III do dyrektywy 91/676/EWG, należy ją ustalić w taki sposób, by nie stanowiła przeszkody w realizacji celów określonych w art. 1 wymienionej dyrektywy, oraz uzasadnić na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak istnienie długich okresów wegetacji i charakter upraw o wysokim poborze azotu.
- (2) W dniu 3 listopada 2011 r. Komisja przyjęła decyzję wykonawczą 2011/721/UE ⁽²⁾, zgodnie z którą Włochy mogą zezwolić na stosowanie w regionach Emilia Romagna, Lombardia, Piemont i Wenecja Euganejska do 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie pochodzącego z odchodów bydła i przetworzonych odchodów trzody chlewnej w gospodarstwach, w których uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji stanowią co najmniej 70 % wszystkich upraw.
- (3) Odstępstwo przyznane decyzją wykonawczą 2011/721/UE dotyczyło około 300 gospodarstw i 13 000 ha gruntów oraz wygasło z dniem 31 grudnia 2015 r.
- (4) W dniu 20 stycznia 2016 r. Włochy złożyły wniosek do Komisji o przyznanie odstępstwa na mocy pkt 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG w odniesieniu do regionów Lombardia i Piemont.
- (5) Wnioskowane odstępstwo dotyczy zamiaru zezwolenia przez Włochy na stosowanie w regionach Lombardia i Piemont do 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie pochodzącego z odchodów bydła i przetworzonych odchodów trzody chlewnej w gospodarstwach, w których uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji stanowią co najmniej 70 % wszystkich upraw. Szacuje się, że odstępstwo będzie potencjalnie dotyczyć około 600 gospodarstw prowadzących chów bydła i 60 gospodarstw prowadzących chów trzody chlewnej w regionach Lombardia i Piemont, co odpowiada odpowiednio 15 % i 6 % całkowitej liczby tych gospodarstw w wymienionych regionach, 4 % wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych i 14 % całkowitej liczby zwierząt gospodarskich mlecznych i 7,4 % całkowitej liczby trzody chlewnej w wymienionych regionach. O odstępstwo można także ubiegać się w odniesieniu do gruntów ornych.
- (6) Legislację wdrażającą dyrektywę 91/676/EWG i ustanawiającą programy działania w regionach Lombardia (decyzja nr X/5171 z dnia 16 maja 2016 r.) i Piemont (decyzja nr 19/2971 z dnia 29 lutego 2016 r.) przyjęto i stosuje się w związku z niniejszą decyzją w okresie 2016–2019.
- (7) Wyznaczone obszary narażone, których dotyczą programy działania, obejmują około 80 % wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych w regionie Lombardia i 44 % wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych w regionie Piemont.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Komisji 2011/721/UE z dnia 3 listopada 2011 r. przyznająca Włochom odstępstwo w odniesieniu do regionów Emilia Romagna, Lombardia, Piemonte i Veneto na mocy dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 287 z 4.11.2011, s. 36).

- (8) Przedstawione dane dotyczące jakości wody wykazują, że w przypadku wód podziemnych w regionach Lombardia i Piemont 87 % jednolitych części wód podziemnych charakteryzuje się średnim stężeniem azotanów w wysokości poniżej 50 mg azotanów na litr, a w przypadku 55 % jednolitych części wód podziemnych średnia wartość stężenia wynosi poniżej 25 mg azotanów na litr. W przypadku wód powierzchniowych w ponad 90 % monitorowanych miejsc odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 25 mg azotanów na litr, a w żadnym punkcie stężenie to nie wyniosło ponad 50 mg azotanów na litr.
- (9) Ponad 35 % zwierząt gospodarskich we Włoszech jest hodowanych w regionach Lombardia i Piemont: w szczególności 38 % bydła mlecznego, 60 % trzody chlewnej i 15 % drobiu. W latach 2007–2013 odnotowano tendencję spadkową pogłowia zwierząt gospodarskich.
- (10) W latach 2003–2013 zużycie azotu chemicznego zmniejszyło się o 27 %, a zużycie mineralnych nawozów fosforowych zmniejszyło się o 57 %.
- (11) Użytki zielone, kukurydza przeznaczona na ziarno, kukurydza przeznaczona na kiszonkę oraz zboża ozime zajmują około 65 % całkowitej powierzchni użytków rolnych w regionach Lombardia i Piemont.
- (12) Dodatkowe dokumenty przedłożone we wniosku o odstępstwo pokazują, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie pochodzącego z odchodów bydła i przetworzonych odchodów trzody chlewnej jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak wysokie opady netto, długie okresy wegetacji i wysokie plony upraw o wysokim poborze azotu.
- (13) Po przeanalizowaniu wniosku Komisja stwierdza, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar pochodzącego z odchodów bydła i przetworzonych odchodów trzody chlewnej nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem spełnienia pewnych ściśle określonych warunków.
- (14) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ przewiduje kompleksowe, transgraniczne podejście do ochrony wód zorganizowane wokół obszarów dorzeczy, mające na celu osiągnięcie dobrego stanu wód europejskich do 2015 r. Ograniczenie składników odżywczych stanowi integralny element tego celu. Przyznanie odstępstwa na podstawie niniejszej decyzji nie narusza przepisów przyjętych na podstawie dyrektywy 2000/60/WE i nie wyklucza konieczności zastosowania dodatkowych środków w celu wypełnienia zobowiązań z nich wynikających.
- (15) W dyrektywie 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ określono przepisy ogólne służące ustanowieniu infrastruktury informacji przestrzennej w Unii dla celów polityki unijnej w zakresie ochrony środowiska oraz obszarów polityki lub działań mogących oddziaływać na środowisko. W stosownych przypadkach informacje przestrzenne zgromadzone w ramach niniejszej decyzji powinny być zgodne z przepisami określonymi we wspomnianej dyrektywie. W celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych i zwiększenia spójności danych przy gromadzeniu niezbędnych danych w ramach niniejszej decyzji Włochy powinny w stosownych przypadkach korzystać z informacji uzyskanych w ramach zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli ustanowionego na podstawie tytułu V rozdział II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽³⁾.
- (16) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na podstawie art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo

Odstępstwo, o które wystąpiły Włochy w celu zezwolenia na stosowanie w regionach Lombardia i Piemont większej ilości nawozu naturalnego od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze w załączniku III do dyrektywy 91/676/EWG i w lit. a) tego akapitu, przyznaje się z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

Artykuł 2

Zakres

Niniejsza decyzja ma zastosowanie na zasadzie indywidualnej i z zastrzeżeniem warunków ustanowionych w art. 4–7 w odniesieniu do gospodarstw, w których na co najmniej 70 % obszaru prowadzi się uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „gospodarstwa” oznaczają gospodarstwa rolne prowadzące chów zwierząt gospodarskich lub nieprowadzące takiego chowu;
- b) „działka” oznacza pojedyncze pole lub grupę pól, jednolitych pod względem upraw, typu gleby i praktyk nawożenia;
- c) „użytki zielone” oznaczają trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe zakładane są na okres krótszy niż pięć lat);
- d) „kukurydza późno dojrzewająca” oznacza kukurydzę klasy 600–700 FAO, sadzoną od połowy marca do początku kwietnia, o cyklu wzrostu co najmniej 145–150 dni;
- e) „kukurydza lub sorgo, po których następują uprawy ozime” oznaczają niezbyt późno lub wcześniej dojrzewające kukurydzę (zgodnie z klasyfikacją międzynarodową FAO) lub sorgo, po których następują uprawy ozime, takie jak rajgras włoski, jęczmień, pszenżyto lub żyto ozime;
- f) „zboża ozime, po których następują uprawy letnie” oznaczają pszenicę ozimą, jęczmień ozimy lub pszenżyto, po których następują uprawy letnie, takie jak kukurydza, sorgo, *Setaria* czy *Panicum* sp.;
- g) „uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji” oznaczają użytki zielone, kukurydzę późno dojrzewającą, kukurydzę lub sorgo, po których następują uprawy ozime oraz zboża ozime, po których następują uprawy letnie;
- h) „odchody bydła” oznaczają odchody zwierzęce wydalane przez bydło, w tym w trakcie wypasu lub w formie przetworzonej;
- i) „przetwarzanie nawozu naturalnego” oznacza przetwarzanie nawozu świńskiego na dwie frakcje – stałą i płynną, przeprowadzane w celu poprawy stosowania nawozów na gruntach rolnych i lepszego odzyskiwania azotu i fosforu;
- j) „przetworzony nawóz naturalny” oznacza płynną frakcję będącą wynikiem przetwarzania nawozu świńskiego, o minimalnym współczynniku azotu do fosforu (N/P₂O₅) 2,5;
- k) „przetworzony nawóz naturalny z obniżoną zawartością azotu” oznacza przetworzony nawóz naturalny o zawartości azotu obniżonej o 30 % w porównaniu z zawartością azotu w nieprzetworzonym nawozie świńskim;
- l) „gleby o niskiej zawartości materii organicznej” oznaczają gleby o zawartości węgla organicznego mniejszej niż 2 % w górnych 30 cm pokrywy glebowej;
- m) „gleby o niskim lub zerowym zasoleniu” oznaczają gleby o przewodnictwie nasyconego ekstraktu glebowego ECE < 4 mS/cm lub o przewodnictwie ekstraktu wodnego w stosunku 1:2 gleba do wody EC 1:2 < 1 mS/cm, lub obszary zdefiniowane jako na pewno niezagrożone ryzykiem zasolenia, zgodnie ze wskazaniem na mapie gleb określonej na poziomie regionalnym;
- n) „efektywność stosowania azotu” oznacza odsetek całkowitego azotu zastosowany w formie odchodów zwierzęcych, który jest udostępniony na potrzeby upraw w roku zastosowania.

Artykuł 4

Roczne wnioski i zobowiązania

1. Rolnicy, którzy chcą skorzystać z odstępstwa na mocy niniejszej decyzji, składają wniosek do właściwych organów do dnia 15 lutego każdego roku. Za rok 2016 roczny wniosek składa się do dnia 30 czerwca 2016 r.

2. Wraz z corocznym wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, rolnicy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 5, 6 i 7.

Artykuł 5

Przetwarzanie nawozu naturalnego

1. Rolnicy, którzy korzystają z odstępstwa dotyczącego stosowania przetworzonego nawozu świńskiego, co roku przedkładają właściwym organom następujące informacje:

- a) rodzaj przetworzenia nawozu naturalnego;
- b) możliwości i główne cechy zakładu przetwarzania, włącznie z wydajnością;
- c) ilość nawozu naturalnego przesłaną do przetworzenia;
- d) ilość, skład, włącznie z zawartością azotu i fosforu, oraz przeznaczenie frakcji stałej;
- e) ilość, skład, włącznie z zawartością azotu i fosforu, oraz przeznaczenie przetworzonego nawozu naturalnego;
- f) oszacowanie strat w formie gazowej powstających w trakcie przetwarzania.

2. Frakcja stała, będąca wynikiem przetwarzania nawozu naturalnego, musi być ustabilizowana w celu zmniejszenia wydzielanych zapachów i innych emisji, poprawy właściwości agronomicznych i higienicznych, ułatwienia składowania i użytkowania oraz lepszego udostępniania azotu i fosforu na potrzeby upraw. Produktu końcowego nie stosuje się w gospodarstwach korzystających z odstępstwa. Właściwe organy przyjmują środki zachęcające do stosowania ustabilizowanej frakcji stałej na glebach o niskiej zawartości materii organicznej. Gleby te są zaznaczone na mapach sporządzonych na poziomie regionalnym i udostępnionych rolnikom.

3. Właściwe organy ustalają metody oceny składu przetworzonego nawozu naturalnego, zróżnicowania składu oraz skuteczności przetwarzania w odniesieniu do każdego gospodarstwa korzystającego z indywidualnego odstępstwa.

4. Amoniak i inne emisje pochodzące z przetwarzania nawozu naturalnego są monitorowane przez właściwe organy w miejscach reprezentatywnych w odniesieniu do każdej techniki przetwarzania. Na podstawie wyników monitorowania właściwe organy sporządzają spis emisji.

Artykuł 6

Stosowanie nawozu naturalnego i innych nawozów

1. Ilość odchodów bydła, włącznie z odchodami pochodzącymi bezpośrednio od zwierząt, oraz przetworzonego nawozu naturalnego, stosowana na użytkach rolnych każdego roku w gospodarstwach rolnych korzystających z odstępstwa, nie przekracza ilości nawozu naturalnego zawierającej 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–12.

2. Całkowita dawka azotu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania na substancje odżywcze poszczególnych roślin uprawnych. Uwzględnia ona zawartość tej substancji w glebie oraz zwiększoną dostępność azotu dzięki przetwarzaniu nawozu naturalnego. Dawka ta nie przekracza maksymalnych norm stosowania określonych w programach działania mających zastosowanie do danego gospodarstwa w regionach Lombardia (decyzja nr X/5171 z dnia 16 maja 2016 r.) i Piemont (decyzja nr 19/2971 z dnia 29 lutego 2016 r.).

3. Całkowita dawka fosforu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania na substancje odżywcze poszczególnych roślin uprawnych oraz uwzględnia zawartość tej substancji w glebie. Stosowanie fosforu z nawozów chemicznych jest zakazane w gospodarstwach korzystających z odstępstwa.

4. Każde gospodarstwo przygotowuje najpóźniej do dnia 15 lutego każdego roku swój plan nawożenia opisujący płodozmian na użytkach rolnych i planowane stosowanie nawozu naturalnego oraz nawozów mineralnych. Za rok 2016 roczny plan ten przygotowuje się do dnia 30 czerwca 2016 r.

Plan nawożenia zawiera:

- a) liczbę zwierząt gospodarskich, opis systemu utrzymania zwierząt i przechowywania nawozu wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego oraz rodzajem przechowywania;
- b) obliczenie ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego i wytworzonych w gospodarstwie;
- c) opis przetwarzania nawozu naturalnego i cechy przetworzonego nawozu naturalnego (jeżeli stosowne);
- d) ilość, rodzaj i cechy nawozu naturalnego dostarczonego poza gospodarstwo lub do gospodarstwa;
- e) płodozmian oraz powierzchnię działek zawierających uprawy o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji oraz działek zawierających inne uprawy;
- f) spodziewane zbiory w odniesieniu do każdej uprawy, w zależności od dostępności składników pokarmowych i wody, a także warunki lokalne takie jak klimat, rodzaj gleby itd.;
- g) przewidywane wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu w podziale na poszczególne działki;
- h) obliczenie ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego i stosowanych na każdej działce;
- i) obliczenie azotu pochodzącego z nawozów chemicznych stosowanych na każdej działce;
- j) oszacowane ilości wody potrzebnej do nawodnienia i precyzyjne wskazanie jej źródła; do planu dołączone powinno być zezwolenie na pobór wody lub umowa na korzystanie z wody z odpowiednim „konsorcjum wodnym” lub mapa wskazująca na to, że gospodarstwo znajduje się w obszarach, w których płytkie wody gruntowe przylegają do strefy korzeniowej.

W celu zapewnienia spójności między planami a faktycznymi praktykami rolniczymi plany zostają poddane przeglądowi nie później niż w ciągu siedmiu dni po wprowadzeniu jakichkolwiek zmian w praktykach rolniczych.

5. Każde gospodarstwo przygotowuje swój rejestr nawożenia w odniesieniu do każdej działki. Powinien on zawierać zastosowane ilości nawozu naturalnego i nawozów chemicznych oraz czas ich stosowania.

6. Zezwolenie na pobór wody lub umowa na korzystanie z wody z odpowiednim „konsorcjum wodnym” lub mapa wskazująca na to, że gospodarstwo znajduje się w obszarach, w których płytkie wody gruntowe przylegają do strefy korzeniowej, powinny być dostępne w gospodarstwie. Ilość wody odpowiednio do pobrania lub wykorzystania zgodnie z umową jest wystarczająca, aby uzyskać takie zbiory upraw jak w warunkach bez ograniczeń wody.

7. Wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu są dostępne w przypadku każdego gospodarstwa korzystającego z odstępstwa. Pobieranie próbek oraz analizę przeprowadza się nie później niż dnia 1 czerwca i co najmniej raz na cztery lata w odniesieniu do fosforu i azotu i do każdego obszaru gospodarstwa jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby. Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde pięć hektarów użytków.

8. Odchody zwierzęce stosowane w gospodarstwach korzystających z odstępstwa powinny mieć efektywność wykorzystania azotu na poziomie co najmniej 65 % w odniesieniu do gnojowicy i 50 % w odniesieniu do nawozu w stanie stałym.

9. W gospodarstwach korzystających z odstępstwa nie wolno stosować odchodów zwierzęcych i nawozów chemicznych po dniu 1 listopada.

10. Co najmniej dwie trzecie ilości azotu pochodzącego z nawozu naturalnego, z wyjątkiem azotu pochodzącego z odchodów wypasanych zwierząt gospodarskich, wykorzystuje się do dnia 31 lipca każdego roku. W tym celu gospodarstwa korzystające z odstępstwa dysponują odpowiednimi możliwościami przechowywania odchodów zwierzęcych przynajmniej w okresach, w których stosowanie nawozu naturalnego nie jest dozwolone.

11. Płynny nawóz naturalny, włącznie z przetworzonym nawozem naturalnym i gnojowicą, stosuje się przy użyciu technik niskoemisyjnych. Nawóz w stanie stałym wchłaniany jest w okresie 24 godzin.

12. Aby ochronić gleby przed ryzykiem zasolenia, stosowanie przetworzonego nawozu naturalnego z obniżoną zawartością azotu dozwolone jest jedynie na glebach o niskim lub zerowym zasoleniu. W tym celu rolnicy zamierzający stosować przetworzony nawóz naturalny z obniżoną zawartością azotu dokonują pomiaru przewodnictwa gleby na przedmiotowych działkach co najmniej raz na cztery lata, a jego wyniki umieszczają we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1. Właściwe organy sporządzają protokół, który rolnicy stosują do pomiaru przewodnictwa elektrycznego. Właściwe organy sporządzają mapy wskazujące obszary zagrożone zasoleniem.

Artykuł 7

Gospodarowanie gruntami

Rolnicy ubiegający się o odstępstwo gwarantują, że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) na co najmniej 70 % areалу gospodarstwa uprawia się rośliny o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji;
- b) krótkotrwałe użytki zielone należy zaorać na wiosnę;
- c) krótkotrwałe i trwałe użytki zielone nie obejmują więcej niż 50 % roślin strączkowych lub innych roślin wiążących azot atmosferyczny;
- d) zbiera się kukurydzę późno dojrzewającą (łącznie z łądogami);
- e) uprawy ozime, takie jak rajgras włoski, jęczmień, pszenżyto lub żyto ozime, wysiewa się w terminie dwóch tygodni od zbioru kukurydzy lub sorgo i zbiera się nie wcześniej niż dwa tygodnie przed siewem kukurydzy lub sorgo;
- f) uprawy letnie, takie jak kukurydza, sorgo, *Setaria* lub *Panicum* sp., wysiewa się w terminie dwóch tygodni od zbioru upraw ozimych i zbiera się nie wcześniej niż dwa tygodnie przed siewem upraw ozimych;
- g) w terminie dwóch tygodni po zaoraniu trawy wysiewa się rośliny o wysokim poborze azotu, a w roku, w którym nastąpiło zaoranie trwałych użytków zielonych, nie stosuje się nawozów.

Artykuł 8

Inne środki

1. Właściwe organy zapewniają zgodność odstępstw przyznanych w celu stosowania przetworzonego nawozu naturalnego z możliwościami autoryzowanych zakładów przetwarzania nawozu naturalnego.
2. Właściwe organy zapewniają zgodność każdego przyznanego odstępstwa z dozwolonym korzystaniem z wody w gospodarstwach korzystających z przedmiotowego odstępstwa.

Artykuł 9

Środki dotyczące transportu nawozu naturalnego

1. Właściwe organy gwarantują, że transport odchodów zwierzęcych do i z gospodarstw korzystających z odstępstwa jest rejestrowany za pomocą systemów nawigacji satelitarnej lub w dodatkowych dokumentach określających miejsce pochodzenia i przeznaczenia. Rejestrowanie za pomocą systemów nawigacji satelitarnej jest obowiązkowe w przypadku transportu na odległość większą niż 30 km.
2. Właściwe organy gwarantują, że dokumenty określające ilość transportowanego nawozu naturalnego oraz zawartość w nim azotu i fosforu są dostępne w trakcie transportu.
3. Właściwe organy gwarantują, że dokonuje się analizy nawozu naturalnego i frakcji stałych będących wynikiem przetworzenia nawozu naturalnego pod kątem zawartości azotu i fosforu. Analizy dokonują uznane laboratoria. Wyniki analizy przekazuje się właściwym organom i rolnikowi-odbiorcy. Zaświadczenie o przeprowadzeniu analizy jest dostępne przy każdym transporcie.

*Artykuł 10***Monitorowanie**

1. Właściwe organy gwarantują, że w każdej gminie sporządza się i aktualizuje co roku mapy określające odsetek gospodarstw rolnych, odsetek zwierząt gospodarskich, odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem oraz mapy pokazujące miejscowe wykorzystanie gruntów.
2. Dane na temat systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach objętych indywidualnym odstępstwem są zbierane i aktualizowane każdego roku.
3. Aby ocenić wpływ odstępstwa na jakość wody, ustanawia się i prowadzi sieć monitorowania w celu pobierania próbek wód powierzchniowych i płytkich wód gruntowych. Projekt sieci monitorowania należy przedłożyć Komisji. Nie można zmniejszyć liczby pierwotnych punktów monitorowania ani nie można zmieniać miejsca położenia punktów w trakcie okresu, w którym niniejsza decyzja ma zastosowanie, z wyłączeniem należycie uzasadnionych przypadków.
4. Szczególne monitorowanie wody prowadzi się w zlewniach rolniczych umiejscowionych w pobliżu najbardziej narażonych części wód, które wskażą właściwe organy.
5. Wyznacza się punkty monitorowania, aby dostarczyć danych na temat stężenia azotu i fosforu w wodzie glebowej, na temat azotu mineralnego w profilu glebowym i odpowiednio strat azotu i fosforu wraz z wodą odprowadzaną ze strefy korzeniowej do wód gruntowych oraz strat azotu i fosforu poprzez odpływ powierzchniowy i podpowierzchniowy, zarówno w warunkach przyznanego odstępstwa, jak i bez takiego odstępstwa. Punkty monitorowania obejmują wszystkie typy gleby, praktyki nawożenia i uprawy. Projekt sieci monitorowania należy przedłożyć Komisji. Nie można zmniejszyć liczby pierwotnych punktów monitorowania ani nie można zmieniać miejsca położenia punktów w trakcie okresu, w którym niniejsza decyzja ma zastosowanie, z wyłączeniem należycie uzasadnionych przypadków.

*Artykuł 11***Kontrole i weryfikacja**

1. Właściwe organy zapewniają objęcie wszystkich wniosków o przyznanie odstępstwa kontrolą administracyjną. Jeżeli kontrola wykaże, że nie spełniono warunków określonych w art. 5, 6 i 7, wnioskodawca zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek zostaje odrzucony.
2. W oparciu o analizę ryzyka, wyniki kontroli z poprzednich lat i wyniki ogólnych kontroli wrywkowych dotyczących prawodawstwa wprowadzającego w życie dyrektywę 91/676/EWG opracowuje się program kontroli w terenie. Kontrole w terenie obejmują co najmniej 7 % gospodarstw rolnych korzystających z odstępstwa w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 5, 6 i 7 niniejszej decyzji.
3. Właściwe organy zapewniają kontrole na miejscu co najmniej 2 % operacji przewozowych nawozu naturalnego, w oparciu o ocenę ryzyka i wyniki kontroli administracyjnych, o których mowa w ust. 1. Kontrole obejmują co najmniej ocenę dokumentów towarzyszących, sprawdzenie pochodzenia i przeznaczenia nawozu naturalnego oraz pobranie próbek przewożonego nawozu naturalnego.
4. Jeżeli kontrole wskazują na niezgodność z niniejszą decyzją, właściwe organy podejmują niezbędne działania naprawcze. W szczególności rolnicy, którzy nie osiągnęli zgodności z wymogami art. 5, 6 i 7, zostają wyłączeni z odstępstwa w kolejnym roku.

*Artykuł 12***Sprawozdawczość**

Każdego roku do dnia 31 grudnia, a w 2019 r. do dnia 30 września, właściwe organy przedkładają Komisji sprawozdanie zawierające następujące informacje:

- a) ocenę wprowadzenia w życie warunków odstępstwa na podstawie kontroli na poziomie gospodarstw, oraz kontroli transportu nawozu naturalnego, a także informacje na temat gospodarstw, gdzie wykryto niezgodność na podstawie wyników kontroli administracyjnych i kontroli w terenie;

- b) informacje dotyczące przetwarzania nawozu naturalnego, w tym dalszego przetwarzania i wykorzystania frakcji stałych, jak również szczegółowe dane na temat cech systemów przetwarzania, ich wydajności oraz składu przetworzonego nawozu naturalnego oraz ostateczne przeznaczenie frakcji stałych;
- c) mapy wskazujące obszary o niskiej zawartości materii organicznej, a także środki podjęte w celu zachęcenia do stosowania stabilnej frakcji stałej na glebach o niskiej zawartości materii organicznej, o czym mowa w art. 5 ust. 2;
- d) metody oceny składu przetworzonego nawozu naturalnego, zróżnicowania składu oraz wydajności przetwarzania w odniesieniu do każdego gospodarstwa korzystającego z indywidualnego odstępstwa, o których mowa w art. 5 ust. 3;
- e) spis amoniaku i innych emisji z przetwarzania nawozu naturalnego, o czym mowa w art. 5 ust. 4;
- f) ustanowiony protokół pomiaru przewodnictwa elektrycznego i mapy wskazujące obszary dotknięte zasoleniem, o czym mowa w art. 6 ust. 12;
- g) metody sprawdzenia zgodności przyznaných odstępstw z możliwościami zakładów przetwarzania nawozu naturalnego, o czym mowa w art. 8 ust. 1;
- h) metody sprawdzenia zgodności każdego przyznanego odstępstwa z dozwolonym wykorzystaniem wody w gospodarstwach korzystających z odstępstw, o czym mowa w art. 8 ust. 2;
- i) mapy określające odsetek gospodarstw rolnych, odsetek zwierząt gospodarskich, odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem oraz mapy wskazujące miejscowe użytkowanie gruntów, oraz dane na temat systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach rolnych objętych odstępstwem, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2;
- j) wyniki monitorowania wody, włącznie z informacjami na temat tendencji jakości wody w wodach gruntowych i powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych, oraz wpływ odstępstwa na jakość wody, o czym mowa w art. 10 ust. 3;
- k) wykaz najbardziej narażonych części wód, o którym mowa w art. 10 ust. 4;
- l) streszczenie i ocenę danych uzyskanych z punktów monitorowania, o których mowa w art. 10 ust. 5.

Artykuł 13

Okres stosowania:

Niniejsza decyzja traci moc z dniem 31 grudnia 2019 r.

Artykuł 14

Adresat

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 czerwca 2016 r.

W imieniu Komisji

Karmenu VELLA

Członek Komisji